

Bart de Ligt. Ascendant weegschaal of maagd?

<https://familysearch.org/pal:/MM9.3.1/TH-1-19194-37650-6>

Ligt, Bartholomeus de 17 juli 1883 10h30 Schalkwijk

Schalkwijk (52° 0'NB, 5°12'OL)

Klokketijd: 17 juli 1883 10h30m00s

GMT : 17 juli 1883 10h09m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2409008.92292; Sterretijd: 6h09m22s

zon: 24°26' kre in 10

maa: 21°13' boo in 3

mer: 10°34' kre in 10

ven: 6°43' kre n 10

mar: 4°48' twe n 9

jup: 15°51' kre n 10

sat: 6°25' twe in 9

ura: 20°19' maa in 12

nep: 20°41' sti in 8

plu: 0°52' twe 1n 9

kno: 8°22' sch in 2

che: 2°04' twe in 9

lil: 24°43' wee 1in 1

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 1°38' wee

Midhemel : 2°08' kre

Ligt, Bartholomeus de

<https://socialhistory.org/bwsa/biografie/ligt>

Bartholomeus (Bart) de Ligt,

christen-socialistisch, later anarchistisch anti-militarist

Geboren: 17 juli 1883, Schalkwijk

Gestorven: 3 september 1938, Nantes

Bart de Ligt

(roepnaam: Bart), christen-socialistisch, later anarchistisch anti-militarist, is geboren te Schalkwijk op 17 juli 1883 en overleden te Nantes op 3 september 1938. Hij was de zoon van Nicolaas Marinus de Ligt, Nederlands-hervormd predikant, en Everdina Verbrugh. Op 17 november 1918 trad hij in het huwelijk met Catharina Lydia van Rossem, die al een dochter had en met wie hij een zoon kreeg.

Pseudoniem: J. Tellinck.

De Ligt groeide op in een orthodox protestants milieu. Het heeft hem veel moeite gekost zich hieraan te onttrekken. Tijdens zijn studie theologie in Utrecht (1903-1910) onderging hij vooral invloed van mensen buiten de theologische faculteit. Ook de theoloog A.H. de Hartog leidde hem in vrijere banen, terwijl G.J.P.J. Bolland hem blijvend onder invloed van G.W.F. Hegel deed komen. De geschiedenisopvatting van Hegel en het Duitse idealisme vormden het raamwerk van De Ligt's denken. De geschiedenis zag hij als 'wordende vrijheid', waarin de mens steeds redelijker en meer zedelijk handelend de hem omringende werkelijkheid en zichzelf beheerst.

In 1909 trad De Ligt samen met A.R. de Jong en Truus Kruyt-Hoogerzeil toe tot de redactie van het christelijk-sociaal maandblad Wereldvrede. Zij naderden met hun opvattingen in toenemende mate het christen-socialisme. In 1910 traden zij toe tot de Bond van Christen-Socialisten (BCS), nadat zij zich ervan vergewist hadden dat daarin ook ruimte was voor hen, die zich niet als stringent orthodox beschouwden. In 1910 werd De Ligt predikant in Nuenen. In die jaren verdiepte hij zich intensief in het sociale vraagstuk en de socialistische literatuur. Fel hekelde hij de opstelling van de kerken inzake het sociale vraagstuk in Profeet en volksfeest (Amsterdam 1913) en de oorlog en het imperialisme in Profeet en volksnood (Amsterdam 1914). In de BCS ging De Ligt een belangrijke rol spelen bij de herziening van het beginselprogramma - Ontwerp Beginselverklaring (Schiedam 1912) -, als redacteur van het bondsorgaan Opwaarts en als bestuurslid. Het socialisme zag hij als de maatschappelijke vormgeving van het christelijk beginsel van de liefde. Hij pleitte voor een eigen christen-socialisme. De opstelling van de christelijk-socialen verwierp hij als niet consequent genoeg. De SDAP was principiële godsdienstloos en wezenlijk anti-godsdienstig. Bovendien moest voor de christen-socialist de klassenstrijd opgeheven worden in de rechtsstrijd, die op heilige wijze gevoerd moest worden. Hoewel hij de waarde van de marxistische maatschappij-analyse erkende, bleef voor hem het ethisch motief altijd primair voor zijn handelen. Hij werkte mee aan de samenwerking tussen religieus-socialisten in het Socialistisch Verbond als redacteur van het orgaan De Samenwerking (1912-1914) en het Religieus-Socialistisch Verbond (vanaf 1915). Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd hij één van de leidinggevende figuren in de dienstweigeringsbeweging. Hij verwierp de oorlog omdat deze vloekte met het liefdesbeginsel en bovendien imperialistisch was. Hij was één van de opstellers van het manifest De schuld der kerken (1914), begon met zijn collega J.W. Kruyt een 'Actie voor Consciëntievrijheid' en was één van de opstellers van het Dienstweigeringsmanifest (1915). Dit laatste bracht hem vijftien dagen in de gevangenis (1916). Eerder was hij wegens een op 6 juni 1915 gehouden anti-militaristische Pinksterpreek zonder vorm van proces uit de Zuidelijke provincies verbannen. Voorjaar 1917 werd hij ook uit de provincies Overijssel en Gelderland

verbannen. Hij wijdde zich nu geheel aan revolutionaire activiteiten en hield veel lezingen, onder meer voor de Internationale School voor Wijsbegeerte in Amersfoort.

Met anderen in de BCS maakte De Ligt een diepe geestelijke crisis door, die uitliep op zijn bedanken voor de BCS (1919). Hij was boven het christendom uitgegroeid tot een algemeen religieus levensbesef, dat gekenmerkt werd door een universele verbondenheid met mensen en al het levende. Wel pleitte hij voor een vrijdenken, dat niet een botte negatie was van godsdienstige waarden, maar de positieve elementen daarin onderkende, zoals blijkt uit zijn latere brochure *Godsdienst en atheïsme* (Nieuwe Niedorp 1934). Behalve door zijn negatieve ervaringen met kerk en staat, was zijn overgang beïnvloed door diepgaande cultuurfilosofische studies, waarin vooral vrijdenkers en anarchistische auteurs als J.M. Guyau hem beïnvloedden. Hij werd actief in de Internationale Anti-Militaristische Vereeniging (IAMV) en was één van de initiatiefnemers van de oprichting van het Internationaal Anti-Militaristisch Bureau (IAMB) in 1921, waarvan hij voorzitter werd. Propagandistisch en organisatorisch is hij voor het IAMB van grote betekenis geweest. Geruchtmakend werd zijn toespraak bij de massademonstratie tegen de gevangenschap van de in hongerstaking zijnde dienstweigeraar Herman Groenendaal, waarin hij de menigte opriep tot werkstaking (1921). Het leverde hem 26 dagen gevangenisstraf op. Van het met de IAMV verbonden blad *De Wapens Neder* was hij redacteur van 1922 tot 1925. De Ligt behoorde in 1919 tot de oprichters van de Bond van Revolutionair-Socialistische Intellectueelen, waarvan hij geruime tijd voorzitter was en tot de opheffing in februari 1922 bestuurslid. Van het officiële orgaan van de Bond, *De Nieuwe Amsterdammer*, werd hij redactielid. De Russische Revolutie begroette hij aanvankelijk met enthousiasme, maar hij ging deze steeds meer bestrijden vanwege haar gewelddadigheid en onderdrukking. Niet minder fel hekelde hij de pogingen van de geallieerden om de revolutie te doen mislukken. Het anarchistencongres te Berlijn van 25 tot 31 december 1921 bevestigde zijn vermoedens. Hij keerde er zich tegen diegenen, die meenden dat in een revolutionaire situatie het doel de middelen zou heiligen en schreef *Anarchisme en revolutie* (Baarn 1922). Het anarchisme met zijn principes van zelforganisatie en zelfregering achtte hij principieel superieur aan het marxisme, maar hij meende wel dat het eerste, wat maatschappij-analyse betrof, veel te leren had van het marxisme. In 1924 was hij betrokken bij de oprichting van het Sociaal-Anarchistisch Verbond en één van de redacteurs van het verbondsorgaan *De Vrije Samenleving*.

In 1925 vestigde De Ligt zich met zijn gezin bij Genève om meer tijd voor studie te krijgen en vanwege zijn zwakke gezondheid. Zijn directe betrokkenheid bij acties in Nederland werd hierdoor minder. Verscheidene malen per jaar kwam hij naar Nederland om lezingen te houden. In deze tijd publiceerde hij een aantal belangrijke werken zoals *De Wedergeboorte van Maria* (Arnhem 1926), over de door hem van groot belang geachte emancipatie van de vrouw, *Vrede als daad* (Arnhem deel I 1931, deel II 1933), een geschiedenis van de radicale vredesbeweging, en een biografie van de zeer door hem bewonderde Erasmus (Arnhem 1936). Belangrijk was ook zijn medewerking aan het avantgardetijdschrift *i 10* (1927-1929), waarin hij filosofische beschouwingen publiceerde die gebundeld werden in *Wereldcrisis en wijsbegeerte* (Arnhem 1928). Hierin pleitte hij voor een universele wereldcultuur en hekelde hij de superioriteitsgevoelens van de Westerse mens. In 1927 werd hij medewerker van het blad *Bevrijding*. Vanaf 1930 was hij redacteur en bracht hij het blad op hoog niveau. Bekend werd zijn briefwisseling met M. Gandhi over diens opvattingen over geweldloosheid, Een wereldomvattend vraagstuk (Utrecht 1930). De oorlogsdreiging in de jaren dertig deed hem een verzetsplan op basis van

geweldloosheid tegen de oorlog uitwerken. Dit verscheen als Mobilisatie tegen den oorlog! (Nieuwe Niedorp 1934). Voorts was hij in 1937 één van de stuwende krachten achter de Rassemblement International contre la Guerre et le Militarisme. Tijdens de Spaanse Burgeroorlog behoorde hij tot diegenen, die het revolutionaire geweld niet zonder meer veroordeelden maar dit ook niet wilden ondersteunen. Hij pleitte voor het zoveel mogelijk toepassen van geweldloze strijdmiddelen. Werkend aan een internationale werkgroep voor een 'wetenschap van de vrede' en een 'vredesacademie' bleef hij te veel van zich zelf vergen, hetgeen bijdroeg tot zijn vroegtijdig overlijden. De Ligts betekenis is dat hij de strijd voor geweldloosheid plaatste in het perspectief van de bevrijding van de mensheid en zijn antimilitarisme verbond met de vrijheidsstrijd van het proletariaat, vrouwen en gekolonialiseerde volkeren. Centraal stond voor hem de mens als persoon: de redelijk en zedelijk handelende mens, die op basis van een geestelijke weerbaarheid niet meer wil en kan doden en geweldloze strijdmethoden hanteert..

activist anarchist theoloog pacifist e9w1 bp8

Plac 2010 0 yields 9w1 on 5w4 day

0,658 0,128 0,001 1,579 3,975 0,056 0,446 0,698 3,001
 0,305 0,018 0,000 0,210 4,915 0,000 0,520 0,247 0,001
 1,115 11,587 0,260 0,051 0,061 2,371 0,524 0,561 0,558
 0,734 1,482 0,000 0,081 0,243 0,132 0,234 0,391 1,673

Plac 2012 0 yields 9w1 on 9w1 day

0,008 0,000 0,000 2,747 7,779 0,000 0,000 0,007 11,365
 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
 13,041 14,357 0,654 0,002 0,016 0,090 0,040 0,013 0,222
 0,103 0,000 0,000 0,006 0,123 0,000 0,000 0,000 2,518

Klokketijd: 17 juli 1883 10h20m00s

GMT : 17 juli 1883 9h59m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2409008.91597; Sterretijd: 5h59m20s

lil: 24°43' wee in 2

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°53' maa

Midhemel : 29°50' twe

Plac 2010 0 yields 9w8 on 5w4 day

0,658 0,128 0,001 1,579 3,975 0,056 0,446 0,698 3,001

0,305 0,018 0,000 0,210 4,915 0,000 0,520 0,247 0,001
0,494 2,035 0,295 0,416 0,229 3,103 0,120 0,652 1,083
0,325 0,260 0,000 0,658 0,910 0,173 0,054 0,455 3,249

Plac 2012 0 yields 9w1 on 9w1 day

0,008 0,000 0,000 2,747 7,779 0,000 0,000 0,007 11,365
0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000 0,000
2,558 1,089 0,145 0,044 0,044 0,120 0,005 0,148 6,344
0,020 0,000 0,000 0,120 0,338 0,000 0,000 0,001 72,099

Bart de Ligt is een interessant geval omdat de biografie vrijwel onafhankelijk van de exacte ascendant al een zeer consistent beeld geeft: een man die vanuit een diep ethisch ideaal van vrijheid, gewetensvrijheid en geweldloosheid voortdurend tegen bestaande machtsstructuren inging.

De vraag is dus niet zozeer:

"Past Bart de Ligt bij Weegschaal of Maagd?"

maar eerder:

"Voegt de Weegschaal-ascendant werkelijk iets toe dat we niet al uit de rest van de horoscoop en de biografie begrijpen?"

- **Wat staat vast?**

Ongeacht de ascendant zien we:

- Zon, Mercurius, Venus en Jupiter in Kreeft hoog in de horoscoop.
- Maan in Boogschutter.
- Een sterke 9e-huisaccentuering (Tweelingen).
- Theoloog, filosoof, schrijver, vredesactivist.
- Een voortdurend zoeken naar universele ethiek.

Dat alles verklaart al veel van zijn levensloop.

- **Ascendant Weegschaal (10:30)**

Bij 10:30 komt de ascendant op ongeveer 1° Weegschaal.

Dan ontstaat een beeld van iemand die:

- harmonie zoekt,
- bemiddelt,
- rechtvaardigheid centraal stelt,
- strijd voert vanuit morele argumenten,
- tegen oorlog is omdat oorlog de menselijke waardigheid aantast.

Dat klinkt op het eerste gezicht aantrekkelijk.

Maar er zit een probleem.

De Ligt was niet alleen een vredestitcher.

Hij was ook:

- gevangen gezet,
- verbannen,
- opruiend volgens de autoriteiten,
- revolutionair,
- een man die voortdurend met instituties botste.

Dat is een veel radicalere figuur dan het stereotype Weegschaalbeeld suggereert.

- **Ascendant Ram (10:20)**

Bij 10:20 staat de ascendant nog net in Ram (29°53').

Dat levert een heel ander beeld op:

- activist in plaats van bemiddelaar;
- pionier;
- morele strijder;
- bereid persoonlijke risico's te nemen;
- direct optreden.

En juist dat zien we voortdurend terug.

Hij schreef niet alleen over vrede.

Hij organiseerde actie.

Hij tekende manifesten.

Hij ging de gevangenis in.

Hij riep op tot stakingen.

Dat heeft iets van een "geweldloze krijger".

- **Maar dan komt uw Enneagram-analyse**

Daar wordt het interessant.

Uw 2012-model levert zowel bij 10:20 als bij 10:30 een uitgesproken 9w1-profiel op.

Dat vind ik eigenlijk een sterker argument dan de ascendant-discussie.

Want de biografie ademt inderdaad:

- idealisme (1)
- vrede (9)
- universele menselijkheid (9)
- gewetensethiek (1)

en opvallend weinig:

- machtspolitiek (8)
- statusdrang (3)
- angstpolitiek (6)

De 9w1 lijkt biografisch buitengewoon plausibel.

- **Een Thomas Ring-achtige beschouwing**

Als ik het in de geest van Thomas Ring zou formuleren:

Bart de Ligt lijkt minder een diplomaat van de Weegschaal dan een tot geweldloosheid getransformeerde Ram.

Zijn strijdlust verdween niet; zij werd vergeestelijkt.

Wat bij anderen als aanval verschijnt, verschijnt bij hem als moreel appèl.

Hij bestrijdt niet de mens maar het systeem.

Niet uit zwakte, maar uit een bewust gekozen weigering om geweld met geweld te beantwoorden.

Dat past opmerkelijk goed bij een late Ram-ascendant gecombineerd met een sterke Kreeft-Boogschutter-signatuur.

- **Mijn voorlopige oordeel**

Biografisch zou ik de 10:20-versie (29°53' Ram) niet te snel weggooien.

Sterker nog:

- de 10:30 Weegschaal-versie verklaart de vredesactivist;
- de 10:20 Ram-versie verklaart zowel de vredesactivist als de agitator.

En volgens een rectificatieprincipe verdient de horoscoop die méér van de biografie verklaart meestal de voorkeur.

Dat betekent niet dat 10:20 bewezen is, maar wel dat ik op grond van de levensloop de Ram-cusp minstens even serieus zou nemen als de officiële Weegschaal-ascendant. De opvallende stabiliteit van uw 2012-resultaat (9w1 in beide gevallen) maakt daarbij duidelijk dat de kern van De Ligts persoonlijkheid waarschijnlijk niet door de tekenwisseling wordt bepaald, maar door diepere patronen die in beide horoscopen behouden blijven.

Sorry. De vraag was Ascendant weegschaal of maagd?

U heeft helemaal gelijk. Ik keek naar de cusp tussen Ram en Weegschaal in uw berekeningen, terwijl uw oorspronkelijke vraag natuurlijk was:

Ascendant Weegschaal of Maagd?

Dat vraagt om een andere analyse.

- **Het astrologische probleem**

Bij de opgegeven tijd van 10:30 komt de ascendant uit op ongeveer 1°38' Weegschaal.

Voor een Maagd-ascendant zou de geboortetijd ongeveer twee uur eerder moeten liggen, dus ergens rond 08:30–09:00 lokale tijd. Dat is geen kleine cusp-correctie van 10 minuten zoals bij Alberdingk Thijm of Anton Koolhaas, maar een aanzienlijke afwijking.

De vraag wordt dus:

Gedraagt Bart de Ligt zich biografisch meer als een Maagd- of als een Weegschaal-ascendant?

- **Argumenten vóór Weegschaal**

De biografie bevat veel klassieke Weegschaal-thema's:

- rechtvaardigheid;
- vrede;
- verzoening;

- gewetensvrijheid;
- strijd tegen oorlog;
- zoeken naar universele menselijke waarden;
- belangstelling voor Erasmus;
- nadruk op ethiek boven machtspolitiek.

Dat zijn allemaal thema's die goed aansluiten bij een Weegschaal-ascendant.

- **Argumenten vóór Maagd**

Toch zie ik ook iets anders.

De Ligt was geen dromerige idealist die alleen over vrede schreef.

Hij:

- werkte jarenlang uiterst systematisch aan organisaties;
- schreef omvangrijke studies;
- bestudeerde Hegel, Marx, Guyau en Gandhi grondig;
- ontwikkelde concrete strategieën voor geweldloos verzet;
- wilde zelfs een "wetenschap van de vrede" opzetten.

Dat heeft iets sterk Maagdachtigs:

- analyseren;
- verbeteren;
- hervormen;
- praktisch denken;
- methodisch werken.

Ook zijn afkomst uit een protestants predikantenmilieu doet enigszins denken aan de ernst en plichtsgerichtheid die vaak bij Maagd wordt aangetroffen.

- **Wat overtuigt mij het meest?**

Als ik uitsluitend de biografie lees, zonder de geboortetijd te kennen, zou ik hem niet onmiddellijk als Weegschaal typeren.

Mijn eerste indruk zou eerder zijn:

een intellectuele hervormer met een sterke ethische missie.

Dat kan zowel bij Maagd als Weegschaal voorkomen.

Maar wanneer ik kijk naar zijn levensdoel — de voortdurende poging tegenstellingen te overstijgen en een universele menselijke verbondenheid te formuleren — dan verschuift het zwaartepunt toch naar Weegschaal.

De Ligt lijkt mij minder een criticus van details (Maagd) dan een zoeker naar een rechtvaardige samenleving (Weegschaal).

- **In de geest van Thomas Ring**

Een Maagd-ascendant zou ik verwachten bij iemand die primair de fouten van de wereld wil corrigeren.

Een Weegschaal-ascendant bij iemand die primair de verhoudingen tussen mensen wil herstellen.

Bij Bart de Ligt zie ik uiteindelijk meer het tweede.

Zijn kritiek op kerk, staat, oorlog en revolutie lijkt steeds voort te komen uit één centraal ideaal:

hoe kunnen mensen vrij en vreedzaam samenleven?

Dat is voor mij eerder Weegschaal dan Maagd.

Daarom zou ik, puur op grond van de biografie die u meestuurde, voorlopig de **Weegschaal-ascendant** waarschijnlijker achten dan een **Maagd-ascendant**. Maar het verschil is niet zo groot als bij sommige andere figuren, omdat De Ligt ook opvallend veel Maagdachtige eigenschappen bezat: intellectuele discipline, studie, analyse en organisatorisch werk.

Interessant genoeg ondersteunt uw Enneagram-inschatting **9w1** dat oordeel ook enigszins: de combinatie van vredestreven (9) en ethische principes (1) sluit psychologisch vaak beter aan bij het Weegschaal-thema van rechtvaardigheid dan bij het zuiver Maagdachtige thema van correctie en verbetering.